

Universitätsbibliothek Paderborn

Exhortationes|| Ad|| Religiosos

Dirckinck, Johann

Coloniæ Agrippinæ, 1704

1. De paupertate, tanquam muro Religionis firmo. Thema. Et erat structura muris, ex lapide Jaspide. Apoc. 21.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51834](#)

REGULA XXIII. SUMMARII.

DE PAUPERTATE.

EXHORTATIO I.

IN REGULAM XXIII. SUMMARII.

Ostendit Paupertatem esse murum Statū Religiosi.

THEMA.

Et erat Strutura muri ex lapide Jaspide. Apoc. 21. 18.

VEL:

Paupertas ut murus Religionis firmus diligenda. Reg. 23.

UM Evangelistarum Aquila S. Joannes Civitatem cælestem sibi in visione à Deo ostensam describit, & quasi depingen

lapidem quia est firmissimus, significatur Patrix cælestis firmitas & securitas, quia viridis est coloris, ejus deliciae, recreatio, & amoenitas; quia pellucidus, ejus claritas & dignitas. Quia ex relatione Plinii, & Sancti Hieronymi, Dæmones & Phantasmata fugare putatur ejus puritas & sanctitas.

do nobis ob oculos ponit. Apoc. 21. ait: S. Parens noster in aurea, de obv. Sanctam Civitatem Jerusalem novam, dientia, Epistolâ, Societatem nostram ad distinctionem Hierosolymæ veteris; Cælo optat esse perfimilem. Similiter quæ civitas est terrena. Et hæc Jerusalem nova habebat murum magnum & altum. Admodum R. P. Mutius Vitellescus id est, firmitatem insuperabilem: Et erat Sextus Societatis nostræ Præpositus Generalis, Epistolâ 4. Societatem Strutura muri ex lapide Jaspide, per quem Cælo comparat. Neminem latet (ait)

Hhh 3 in

in pulcherrimum Nos ac splendidissimum
cooptatos Calum, ubi (dicam cum S. Petro
Chrysologo Serm. 1. de Filio prodigo)
Aurora est Mater Societas, Sol Parens noster
Ignatius et Stella, nostrorum tot Fratrum
per tot annos, ac terras digestus splendor
virtutis singularis. Si igitur Societas
Calum est, & Jerusalem nova, & ipsa
habeat, necesse est, Murum magnum
& altum: Is autem murus, ut regulâ
præsente indicatur, est Paupertas, quæ est
initia Jaspidis firma, virens, amœna,
pellucida, & Dæmones fugans.

Quare proprietates, & effectus
hujus præstantissimæ Muri geminos
solūm, nimirum quod hostes arceat,
& incolas custodiat, exponemus.

L.
Beneficiū
pauper-
tatis est
defensio
ab hosti-
bus.

1. Beneficiū primum, quod Murus
Civitati præstat, est, ab ingressu hostes
& feras arcere: stantibus enim muris
difficilis est aditus; at iisdem perruptis
aut dejectis, pro libitu ingredi, spoliare
& valvare queunt omnia. Patet id
in famoso Muro Sinensi, qui, ut perhibet
Historia Asiatica L. 1. pag. 4. bis milie
milliarium Italicorum longitudinem,
triginta cubitorum Sinenhum altitu-
dinem, & duodecim in crassitudine latitu-
dinem continet: hoc mero stante,
nullus hostium in Regnum penetrare
potuit; at eo perrupto, Tartari ingressi,
totum propè regnum illud vastissimum
occupavere. Simili ratione Civitas hæc
antiquissima Trevirense, cincta suis
mœnibus, & turribus munita, hostem
arcuit, qui sine sanguinis effusione
ingredi haud potuit, ut in confederato
milite Germano primum, deinde
in Gallico, urbem intercipiente expre-
sientia comprobavit; at nunc muro

& mœnibus destituta est primò occi-
pantis.

Charissimi quod Murus est in Cri-
tate, hoc Paupertas est in Societate,
& quovis Religiōso Ordine: Pauper-
tas enim hostes Religionis capaces
aret & excludit. 1. Arcet & excludit
Mundi tentationes & pericula, fatum,
arrogantiam, superbiā, vanitatem
in velte, cubiculo, supellecīle, fallaciam
ac fraudem. Qui nimis laetus est,
& annibilabitur Superbiā; id est
occasione opum in Superbiā incideat.

2. Arcet carnis tentationes & impe-
tus, hostesque Cœlitatis, quales sunt
blanda, mollisque corporis tractatio,
ciborum copia, potūs abundans,
convivia, symposia, ludi, otia, consabu-
tiones, & alia sensuum oblectamenta,
quæ carnis petulantiam excitant, &
contra spiritum armant: omnia verba
à religione sancta Paupertas proscrīvit:
ut de ea paupertate vallatā dicere hebet,
quod de cœlesti Civitate S. Joannes
asseruit. Non intrabit in eam aliqui
conquonatum aut abominationem faci-
aut mendacium.

3. Arcet Diabolum, cum tentatio-
nibus suis & agmine vitiorum & peccati-
torum capitalium: excludit in prima
Invidiam, cùm unus altero nec pro
in vīctu & amictu possidet, nec possibiliter
desiderat: Excludit tentationes, Avia-
tiaz, injustizias, fraudulentias, inhumani-
tatis, ac duriæ cordis; aliaque delicta
nociva ac laqueos Dæmonis. Nam ut
ait Apostolus. 1. Tim. 6. 9. Qui vult
divites fieri, incident in tentationes &
laqueos Diaboli, & in multa delicta

in Cen.
Societate
Pauper
capitalis
excludit
fallit
vanitatem
fillit
upis
in famine,
id est
incidit
& impo-
tates
tradit
englandi,
onfabil-
stamente
cane,
a verbo
scrivit
perleat
Joanne
im aliq.
in facie
tentatio
& pessi-
in primis
nec plus
possident
Avan-
homines
es, delici-
Nam
go rati-
atu e
dolens
raptus

justitia & noxia, qua mergunt eos
in eterna damnationis abyssum. Radix enim
maliorum est cupiditas. O igitur
prudentissimus Paupertatis Murus !

Murus verè argenteus, imò aureus, &
gemmaeus ex Jasponde, qui tot capitales
à Religione hostes arcit, ac Diabolo
hac duō organa, & exitii nostri machi-
nas & arma eripit, scilicet vanitatem
& voluptatem, cum reliquo vitiorum
ignave.

II. Alterum beneficium à muro civi-
tati praetari sollicum, est securitas,
quæ incolæ muniti tertiæ securitate in pace
& tranquillitate degunt. Quamdui
muri Jericho illæ, inconcussaque stete-
nunt, in pace, securitate ac tranquilli-
tate degebant incolæ ; at ubi illi,
rubor etiæ, corruebatur ; hi hostili
fato cecidere. Pari modo Paupertas
tangit murus Religionis firmus,
Religiosos Societatis firmat, defendit,
& in quiete, virtute, ac perfectionis
studio conservat. Unde præclarè scriptus
Venerabilis Beda in Epist. 2. ad Corinth.
Pauper in Cella, dives in Conscientia,
sciarus dormit in terra, quam auro Dives
in Purpura. Et S. Clara Sororibus suis
dicens solita est : Tunc demum suum
Caligatum stabile ac stratum futurum,
propugnaculus ac mænibus Paupertatis
quam maxime muniretur. Hic igitur
murus firmissimus tuerit & custodit
omnes Religiosi virtutes, ut singulas
percurrenti patebit. Nam

1. Custodit ac defendit cordis purita-
tem & integratem, quia, ut vidimus,
tentationes, vita, & peccata excludit ;
ideoque animam purgat à vita.
Iquæ inopia, inquit S. Gregorius Hom. 1.

de Lazaro, purgavit animam mendici
Lazari, ita quæ mundæ & pura à peccatis,
mox ab Angelis in sinum Abrahe depor-
tata est.

2. Custodit, protegit, ac disponit
ad Fidem : tollit enim impedimentum
Fidei, & Evangelii, quod est divitiarum
& honoris terreni amor ; disponit
quòdque ad crucem amplectendani,
se ipsum abnegandum, & Christum
sequendum. Unde dictum est. Matth.
II. Pauperes evangelizantur, quod
Venerabilis Beda in Cap. 7. Luce,
de pauperibus, non nihil de paupertate
spiritus participantibus exponit.

3. Custodit acerabit Spem & fiduciam
in Deum ; qui enim omnia terrena
abicit ex amore Dei, omnem fiduciam
& spem in solo DEO reponit, &
cum Prophetæ ait : Dominus regit me
& nihil mihi deerit. Et illud cum S. Fran-
cis : Procta cogitatum tuum in Domino
& ipse te enutrit.

4. Custodit ac tuetur humilitatem :
efficit enim, ut Religiosus temporalia
bona contemnet, quibus Mundani
honorem ab omnibus & magnam sui
estimationem ambunt, ac proinde
honores despicit, & ignominias ac
contemptus, paupertati annexas tole-
rare desiderat.

5. Custodit ac conservat patientiam,
eamque auget, dum Religiosi sentiunt
defectum in rebus commodis aut neces-
sariis, & implentur in eis illud Sapientis ;
Deus tentavit eos (adversis) sicut aurum
in fornace probavit eos, & inventit illos
dignos se, iù Majestate & gloriâ. Sap. I. 5.
Scilicet : Excoxi te in camino paupertatis.
Isaia 48. 10.

6. Custodit

6. Custodit ac tutatur charitatem; ut enim docet S. Augustinus, L. 83. q. q. Q. 10. *Charitatis (amorisque Dei) venenum est cupiditas temporalium, Nutrimentum ejusdem Charitatis est destruatio cupiditatis; signum perfectionis Charitatis, nulla cupiditas, nullus inordinatus rerum hujus mundi, apperitus.*

7. Custodit & circumvallat religiosam pietatem, devotionem, orationem, & cultum divinum: idque dupliciti de causa. 1. Quia animam conservando in quiete, pace, tranquillitate & laetitia spirituali, eam aptat, & ad pietatis ac devotionis exercitii ritus disponit: ex inordinato divitiarum amore nascuntur diffidentia, turbationes, curae, tristitia, sollicitudines, amylaciones, aliaque peccandi pericula; Paupertas vero voluntaria tollens divitiarum amorem, ab omnibus his malis liberat, & dispositiones ac qualitates contrarias inducit: *Beati pauperes Spiritu, quoniam ipsorum est regnum celorum, ut Christus ait: Regnum autem celorum, sive Regnum Deteriustitia, Pax, & Gaudium in Spiritu.* Rom. 14. 17. *Paupertas semper est secura, ait S. Chrysostomus, Hom. 48. in c. 13. Matth. & alibi: Si intraveris in cor pauperis Spiritu, illudque examinaveris, invenies plenum esse suavitatis & magnitudinis fructus.* 2. Altera causa, cui paupertas devotionem augeat, est, quia removet, ut supra diximus, insemperantiam, crapulam, commissationem, ebrietatem, aliquaque excessus, exercitiis pietatis & orationi summe adversarios & repugnantes.

In Historia Minorum, p. 1. L. 10. c. 14. narratur de Monasterio montis Alver-

niz, quod vixerit in magna paupertate secundum Regulam suam, acce in haud vulgarem virtutem & Spiritualiter conservarit: *Demon vero, id haud forens, formam juvenis assumptam, Divis in vicinia habitanti, & fratribus ministris affecto se in famulum obtulit, cùmque praetitis obsequiis, animum ejus occiperet, statuit ei, ut multas fratribus Eleemosynas submitteret, ed quid homines essent sanctitate prædicti, multique id foret meriti. Herus igitur quotidie magnam panum, carnium, plicum, fructuumque copiam illis submisit;* & Fratres per hoc paupertatis rigore immisso, lazieres Tractationes admittente, exercitia spiritualia segniter obire, multumque de Spiritu & habita anti-devotione perdere coepere. Quare vel relaxatione hac, quidam Filius Dominini adiit, carissimam Eleemosynam intellexit, & servum illum Demonom esse divinitus cognovit; qui detectum videns evanuit. Porro Fater, ubi Domino a submitendis eleemosynis abstinere persuaserit; cum via frugali & paupere, pristina pietas, iustus & devotio, postlimino, reverti.

III. Cùm hic Paupertatis multa mala à cordium nostrorum manibus arceat, tantumque bona in animalium nostrorum Civitatem invehat, ita ea custodiat, facile patet, quo ambo illa complestantur, & quo studio in sua puritate, sit conservanda. Quemadmodum enim illustrium Civitatum multi integri semper servantur, nullaque eis ruptura toleratur, quin illico forcatur, licet domus diruta, platea immunda, diu subinde in ea relinquantur. Ita in Religione

Religione ante omnia, Paupertatis murus illatus est conservandus. Una enim fissura sufficit, ut ad eam hostis, id est Mundus, Caro & Diabolus intret, & pestilenzie sue afflati puros Religiosorum animos inficiat & attaminet. Tunc autem paupertas in sua puritate conservatur, quando nihil illi cursum admittitur, quod ejus splendorem obscurat, aut maculet, cuiusmodi sunt usus bonorum proprii, sine licentia, accepio rerum vel pecuniae clandestinae; rerum superfluitas & abundans; affectus inordinatus ad res munici- & similia, de quibus alias.

Nos igitur Charissimi, qui in stellato Societatis IESU celo, velut stelle col-

locati, & infixi sumus, murum hunc ex lapide Jaspite firmum, virentem, & pellucidum, ac Daemones viciorumque Phantasmata, fugantem unum diligamus, & in sua puritate conservemus. Sic Mundum, Carnem, Daemonem, cum eorum tentationibus & periculis, cum Superbia, Luxuria, Gula, Invidia, &c. Avititia motibus ex Hierosolyma nova, id est, e Societate, & simul ex anima nostra eliminabimus: e contrario puritatem, fidem, spem, charitatem, humilitatem, temperantiam, patientiam, & devotionem in cordibus nostris conservabimus ac defendemus.

EXHORTATIO II. IN REGULAM XXIII. SUMMARII.

Demonstrat paupertatem esse murum fundamentalem, seu fundatum fabricae perfectionis; violationem vero paupertatis ejusdem esse ruinam.

T H E M A.
Beati pauperes Spiritu. Matth. 5.
Vel ex Regula.

REDEMPTOR noster & non cecidit. Fundata enim erat supra peccatum. Stultus vero edificavit super arenam, & descendit pluvia, & venerunt flumina. & flavorunt venti, & irruerunt domum illam, & fuit ruina illius magna. Quis est sapienter, altero stulto: Sapiens edificavit Domum suam supra petram, & descendit pluvia, & venerunt flumina, & flavorunt venti, & Christum, ejus legem,

Matth. 7. adducit parabolam de duobus Architectis, uno sapiente, altero stulto: Sapiens edificavit Domum suam supra petram, & descendit pluvia, & venerunt flumina, & flavorunt venti, & Christum, ejus legem,

iii Evan-